

DAPHNE Belysande exempel

Att utmana mobbningen

Den mobbning och det våld vissa aggressiva ungdomar utövar mot "svagare" jämnåriga är ett problem i många skolor och ungdomscentrum. Ungdomar med inlärningssvårigheter är särskilt sårbara och löper därför större risk att bli hackkycklingar.

Projektet **Breaking the Bullying Barrier** (Att bryta mobbningsbarriären) hade som syfte att tackla problemet i tre av unionens medlemsstater: Storbritannien (Skottland), Danmark och Portugal. Mobbning i skolan stör utbildningen och undergräver ungdomarnas självförtroende. Var det än händer kan det leda till oro, depressioner och i extrema fall till självmord.

Under flera år har europeiska organisationer som arbetar med ungdomar med inlärningssvårigheter blivit alltmer oroliga över hur mycket våld och mobbning som förekommer mot denna grupp av ungdomar. I Storbritannien utförde det skotska företaget ENABLE forskning tillsammans med välgörenhetsorganisationen Mencap som bekräftade deras farhågor att personer med inlärningssvårigheter är särskilt sårbara.

Ändå behöver inte dessa ungdomar bli offer. Med stöd, och utbildning som hjälper dem att känna igen mobbning, kan de lära sig att klara av den. Vad som gjorde detta projekt annorlunda var att många av de som var med och utformade och ledde det själva hade inlärningssvårigheter. Arbetet fokuserades på en större informationskampanj som riktades till skolbarn, lärare och beslutsfattare på skolor, utbildningscentrum och arbetsplatser.

Nya kunskaper

Personer med inlärningssvårigheter lärde sig hur man gör presentationer och talar till olika grupper om effekterna av mobbning och trakasserier. De skaffade sig också nya kunskaper som gjorde det möjligt för dem att delta i rådgivning till beslutsfattare och utarbeta anti-mobbningstrategier för skolor och organisationer. Syftet med detta tillvägagångssätt var att se till att synpunkter från sårbara personer som har varit offer och ofta fortfarande är offer för övergrepp beaktas.

Informationskampanjen inriktades på barn i skolor där handikappade barn integreras i den vanliga undervisningen och visade på vilka skador mobbning kan orsaka och hur man skall bete sig mot elever som har inlärningssvårigheter.

Det ambitiösa syftet var att minska mobbningen och våldet i allmänhet och särskilt övergrepp mot barn och ungdomar med inlärningssvårigheter i de tre deltagande länderna. Man ville belysa frågan i allmänna och specialiserade medier och lyckades att göra kampanjen känd genom bevakning från den lokala pressen även om det var svårare att få täckning nationellt.

Inom projektet tog man fram redskap för att öka medvetenheten, bland annat anti-mobbningssaffischer på engelska, danska och portugisiska. Dessa gick ut till högstudier och gymnasier och var underlag till klassdiskussioner. Även om några skolor ansåg att eleverna hade en lite för "hård" attityd konstaterade en del andra att eleverna var ivriga att prata om dessa frågor. En broschyr av och för ungdomar med inlärningssvårigheter, med titeln *Are you being bullied?* hjälpte barn i Skottland att lära sig känna igen problemet och kunna ta itu med det. Den portugisiska och den danska partnern tog också fram broschyrer och vykort.

Europa och vidare

Finansiering från Daphne-initiativet gjorde det möjligt för de tre partnerna att koppla ihop sin verksamhet och utbyta information och erfarenheter. Det man lärde sig via studiebesök och utbildningsseminarier spreds genom Europa och vidare av *Inclusion Europe* och dess internationella motsvarighet och till organisationer för personer med inlärningssvårigheter, omsorgspersonal och institutioner.

Genom detta arbete formulerade partnerna rekommendationer för bra praxis genom att få med potentiella offer i att ta fram åtgärder mot mobbning. I Skottland till exempel spreds dessa lokalt genom ett seminarium för representanter från skolor, sjuk- och hälsovårdsmyndigheter och polisen. De skulle också kunna anpassas för att användas i andra medlemsstater.

Oacceptabelt uppträdande

Projektet visade att med tillräckligt stöd kan personer med inlärningssvårigheter klara av att visa andra att mobbning och övergrepp inte är acceptabelt. Projektet stödde också anordnarnas långsiktiga mål att främja integreringen av personer med varierande kunskapsnivå i samhället. Men den totala effekten är fortfarande svår att mäta: anordnarna tror att det kan ta tio–femton år för att barnens ändrade medvetenhet skall kunna genomsyra samhället.

Uppföljningen var en viktig del av projektet. Partnerna har bibehållit och med egna medel utökat programmet med föredrag och presentationer som görs av personer med inlärningssvårigheter i skolor, utbildningscentrum och på arbetsplatser.

ENABLE har fått tre års finansiering från *Diana Princess of Wales Memorial Trust* i Storbritannien för att kunna fortsätta arbetet. Medan ett projekt kan vara början till en förändring, är det yttersta målet att se medvetenheten om handikapp som en integrerad del av läroplanen. Under tiden kommer partnerna att fortsätta att utveckla och visa vad barn och ungdomar med inlärningssvårigheter kan och att arbeta mot för att de får samma rättigheter och respekt som andra samhällsmedborgare.

Projekt: Breaking the bullying barrier (Att bryta mobbningsbarriären)

Ref: 99/169/C

Kontaktperson: Lena Gillies

ENABLE,

7 Buchanan Street, 6th floor,

UK-G1 3HL Glasgow

Storbritannien

Tfn (44-141) 226 45 41

Fax (44-141) 204 43 98

e-post: Lenag@enable.org.uk